

UŽITNÝ VZOR

(11) Číslo dokumentu:

28 159

(13) Druh dokumentu: **U1**

(51) Int. Cl.:

A23L 1/06 (2006.01)

(19)
ČESKÁ
REPUBLIKA

ÚŘAD
PRŮMYSLOVÉHO
VLASTNICTVÍ

(21) Číslo přihlášky: **2014-29730**
(22) Přihlášeno: **03.07.2014**
(47) Zapsáno: **05.05.2015**

(73) Majitel:
Mendelova univerzita v Brně, Brno, CZ

(72) Původce:
Ing. Tomáš Nečas, Ph.D., Rakvice, CZ
Ing. Jana Nečasová, Rakvice, CZ
Bc. Jana Komárková, Kobeřice, CZ

(54) Název užitného vzoru:
**Ovocná pomazánka bez přidaných
chemických konzervantů**

CZ 28159 U1

Ovocná pomazánka bez přidaných chemických konzervantů

Oblast techniky

Řešení se týká ovocné pomazánky vyrobené částečným postupem přípravy džemu a marmelády

Dosavadní stav techniky

- 5 Výroba jednodruhových nebo směsných ovocných pomazánek, marmelád nebo džemů spočívá ve spojení více druhů konzervačních technik, které zajišťují trvanlivost a zdravotní nezávadnost hotových výrobků. Jedná se o sterilaci, změnu osmotického tlaku, přidavek sacharidů a odpařování. Ze syntetických konzervantů se do marmelád nebo džemů přidávají např. kyselina benzoová a její soli (E210, E211 až 213), kyselina sorbová a její soli (E201 nebo E203) apod. Požadované konzistence je dosahováno reakcí přírodních nebo dodaných pektinů (příčemž jejich obsah se mění podle druhu ovoce) se sacharidy, které jsou do výrobku přidávány.
- 10

Nevýhodou známých receptur pro výrobu ovocných pomazánek, marmelád nebo džemů je vysoký obsah cukru a tedy vysoká energetická hodnota a chemická konzervace. Současné požadavky na zdravou výživu upřednostňují produkty bez chemické konzervace.

15 Podstata technického řešení

Produkty bez chemické konzervace jsou dosažitelné při využití přírodních konzervantů, zajišťující srovnatelnou dobu upotřebitelnosti (skladovatelnosti) výrobků jako výrobky chemicky stabilizované. Zdrojem přírodních konzervantů mohou být kdouloňové plody v kombinaci s jiným ovocem.

- 20 Obsah přírodních konzervantů v plodech kdoulí je na dostatečné úrovni (obsah rozpustné sušiny 14 až 18 %, celkových kyselin 0,8 až 1,8 %, přirozený vit, C 10 až 20 mg/kg), takže není nutné dodatečně přidávat konzervační látky (zejména umělé konzervanty typu „E“). Pomocnou stabilizační látkou je přírodní kyselina citronová obsažená v plodech citronu.

- 25 Výhodou technického řešení je vyloučení chemické konzervace produktu při zajištění relativně vysokého obsahu vitamínu C (250 až 913 mg/kg⁻¹).

Příklad technického řešení

- Ovocná pomazánka je produkována částečným postupem přípravy džemu (zpracováním celých plodů), a částečně také zohledněním přípravy marmelády (pasírováním meziprojektu - kdouloňové dřevě). Oloupané plody kdoule zbavené jádřince se rozvaří a následně přepasírují. Získaná kdouloňová dřevě je základní složkou výroby marmela. Na přípravu čistého marmela je potřeba 30 1500 g plodů z kterých se získá přibližně 1000 g dřevě. Na 1000 g kdouloňové dřevě se přidá 250 g cukru (možné rozmezí 150 až 350 g) a 50 ml přírodní citronové šťávy. Základní složka (čistá kdouloňová dřevě) je dále obohacena o přídavek dřevě dalšího ovoce (vhodné je využití například rybízu, či malin). Produkty (kdouloňová dřevě a přídavek dřevě jiného ovoce) se smíchají v poměru 1:1 (případně 1:3 (3 díly kdoulí).
- 35

Stejným způsobem se připraví přídavná komponenta (dřevě) z dalšího ovoce a možno připravit následující kombinace produktu vhodně spojující konzervační vlastnosti kdoule a chutě a textury přidané komponenty:

- 40 1) plody černého (červeného) rybízu nebo směs červeného a černého rybízu ve výsledném poměru s kdouloňovou dřevě 1:1 až 1:3 (1 díl rybízu a 1 až 3 díly kdouloňové dřevě).
- 2) plody malin ve výsledném poměru s kdouloňovou dřevě 1:1 až 1:3 (1 díl malin a 1 až 3 díly kdouloňové dřevě).
- 3) plody višně ve výsledném poměru s kdouloňovou dřevě 1:1 až 1:3 (1 díl višně a 1 až 3 díly kdouloňové dřevě).

4) plody rakytníku ve výsledném poměru s kdouloňovou dřeví 1:1 (1 díl rakytníku a 1 díl kdouloňové dřevě).

5) zázvor v množství 20 g čerstvého nastrohaného zázvoru na 1 kg kdouloňové dřevě

6) plody hrušek ve výsledném poměru s kdouloňovou dřeví 3:1 (3 díly hruškové dřevě, 1 díl kdouloňové dřevě)

Výsledný produkt vznikne buď použitím čisté dřevě připravené z kdoulí, nebo smícháním dřevě z kdoulí a přídatné komponenty v uvedeném poměru nebo množství.

Průmyslová využitelnost

Ovocnou pomazánku podle výše uvedeného technického řešení lze využít v rámci zdravé výživy. Neobsahuje žádné umělé konzervační látky a splňuje tak kritéria produktů patřících mezi biopotravinu. Vlastní příprava je současnými výrobními postupy realizovatelná.

NÁROKY NA OCHRANU

1. Ovocná pomazánka vyrobená částečným postupem přípravy džemu obsahující směs ovoce a ovocných šťáv a cukru, bez přidaných chemických konzervantů, **v y z n a č u j í c í s e t í m**, že směs ovoce obsahuje kdouloňovou dřeví minimálně v 25 až 75 % hmotnosti směsi ovoce.
2. Ovocná pomazánka dle nároku 1, **v y z n a č u j í c í s e t í m**, že dále obsahuje přídavnou přírodní citronovou šťávu v množství až 5 % hmotnosti, vztaženo na hmotnost ovocné pomazánky.
3. Ovocná pomazánka dle nároku 1, **v y z n a č u j í c í s e t í m**, že dále obsahuje směs kdoulí a přídavného černého a/nebo červeného rybízu (případně směs rybízů) v množství 25 % až 50 % hmotnosti, vztaženo na hmotnost ovocné pomazánky.
4. Ovocná pomazánka dle nároku 1, **v y z n a č u j í c í s e t í m**, že dále obsahuje směs kdoulí a přídavných malin v množství 25 % až 50 % hmotnosti, vztaženo na hmotnost ovocné pomazánky.
5. Ovocná pomazánka dle nároku 1, **v y z n a č u j í c í s e t í m**, že dále obsahuje směs kdoulí a přídavných višní v množství 25% až 50% hmotnosti, vztaženo na hmotnost ovocné pomazánky.
6. Ovocná pomazánka dle nároku 1, **v y z n a č u j í c í s e t í m**, že dále obsahuje směs kdoulí a přídavných hrušek v množství až 75 % hmotnosti, vztaženo na hmotnost ovocné pomazánky.
7. Ovocná pomazánka dle nároku 1, **v y z n a č u j í c í s e t í m**, že dále obsahuje směs kdoulí a přídavných plodů rakytníku v množství až 50 % hmotnosti, vztaženo na hmotnost ovocné pomazánky.
8. Ovocná pomazánka dle nároku 1, **v y z n a č u j í c í s e t í m**, že dále obsahuje směs kdoulí a čerstvého zázvoru v množství alespoň 2 % hmotnosti, vztaženo na hmotnost ovocné pomazánky.